

Granskning av årsredovisning 2021

Revisionsrapport nr 33 2021

Ansvarig verksamhet	Revisionskontoret
Kontakt	Karin Selander, 010-831 50 00, karin.u.selander@regionvarmland.se
Datum	2022-03-23
Diarienummer	Rev/22008
Region Värmland Regionens hus 651 82 Karlstad	

Innehåll

Innehåll	3
1. Inledning	4
1.1 Syfte och frågeställningar	4
1.2 Avgränsning.....	4
1.3 Revisionskriterier	4
1.4 Ansvarig nämnd.....	4
1.5 Metod.....	5
2. Granskningens resultat.....	6
2.1 Årets granskning av årsredovisningen	6
2.2 Bedömning	12
3. Sammanfattande bedömning	13

1. Inledning

Regionens revisorer ansvarar i enlighet med kommunallagen för att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom regionen. Revisorerna ska granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

1.1 Syfte och frågeställningar

Denna rapport innehåller en sammanfattning av granskningen av årsredovisningen för år 2021. Syftet med rapporten är att utgöra ett underlag för revisorernas revisionsberättelse.

Granskningen har genomförts av revisionskontoret. Den finansiella revisionen som sammanfattas nedan har genomförts av PwC.

1.2 Avgränsning

Granskningen av måluppfyllelse har fokuserat på att verifiera att årsredovisningen svarar mot de mål som fullmäktige beslutat om i regionplanen för 2021 och att verifiera redovisningen av måluppfyllelse för de mål som redovisas. Vi har däremot endast översiktligt granskat underlag till ett urval av de jämförelser som redovisas, som inte är målsatta.

1.3 Revisionskriterier

Granskningen har i huvudsak utgått från följande revisionskriterier:

- Kommunallag (2017:725)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597)
- Regionplan för 2021
- Regionfullmäktiges beslut om reglemente för regionstyrelsen gällande t o m 2021-12-31 (RS/202271)

Regionfullmäktiges beslut om allmänna bestämmelser för styrelse och nämnder gällande t o m 2021-12-31 (RS/190104)

1.4 Ansvarig nämnd

Regionstyrelsen är enligt kommunallagen ansvarig för den ekonomiska förvaltningen och därigenom ansvarig för att upprätta årsredovisning.

1.5 Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer och dokumentstudier. Den finansiella revisionen har genomförts genom en kombination av internkontrollgranskning och substansgranskning.

2. Granskningens resultat

2.1 Årets granskning av årsredovisningen

I detta avsnitt redovisas en sammanfattning av årets granskning av årsredovisningen. Resultat från granskning av den finansiella redovisningen redovisas mera utvecklat i revisionsrapporterna Granskning av de finansiella rapporterna i årsredovisning 2021 samt Granskning av god ekonomisk hushållning finansiella mål 2021. Vi har framfört synpunkter löpande under revisionsarbetet för att ge möjlighet till korrigeringar och kompletteringar av innehållet i årsredovisningen för 2021.

Jämförelse mellan Regionplan 2021 och årsredovisning 2021

Regionfullmäktige har i Regionplan 2021 fastställt fyra effektmål; Trygga och nöjda invånare, Attraktivt och hållbart Värmland, God, jämlik och jämställd hälsa samt Hållbar organisation. Inom effektmålet Hållbar organisation ingår de fyra fokusområdena hållbart arbetsliv, ekonomi i balans, minskat miljöavtryck och respektfulla möten. Nämnderna har även av fullmäktige givits specifika nämndmål/resultatmål, vilka framgår av regionplanen.

Av årsredovisningen framgår att effektmålens måluppfyllnad inte enbart är beroende av insatser från regionen utan även exempelvis tillståndet i länet och relevanta nulägesanalyser. Regionens bidrag till måluppfyllelse bedöms genom nämndernas bedömning av sina respektive resultatmål och genomförda aktiviteter under året.

Röd tråd finns från regionplanen och Regionfullmäktiges mätplan, då det i årsredovisningen presenteras hur väl regionen nått effektmålen samt hur nämnderna uppfyllt sina mål. Den pågående coronapandemin lyfts fram i årsredovisningen och dess effekter på verksamhet och måluppfyllelse framgår.

I årsredovisningens förvaltningsberättelse presenteras de fyra effektmålen och hur nämndernas resultatmål bidrar till dessa. Regionstyrelsen gör bedömningen att effektmålet trygga och nöjda invånare **inte** har uppnåtts 2021, att effektmålen attraktivt och hållbart Värmland samt god, jämlik och jämställd hälsa **delvis** har uppnåtts 2021 och att effektmålet hållbar organisation **har** uppnåtts 2021.

Effektmålet hållbar organisation består av fyra delmål, där Regionstyrelsen gör följande bedömning: målet ekonomi i balans **har** uppnåtts, målet hållbart arbetsliv har **delvis** uppnåtts, målet minskat miljöavtryck har **delvis** uppnåtts samt målet respektfulla möten har **delvis** uppnåtts.

Vi noterar att av indikatorerna, som presenteras i årsredovisningen utifrån fullmäktiges mätplan, rörande hållbar organisation har givits följande färgbedömningar: tre indikatorer röd färg, en indikator gul färg, fyra indikatorer grön färg (varav tre avser god ekonomisk hushållning) och två indikatorer saknar färg då jämförande värde inte finns att tillgå. Regionstyrelsens bedömning är dock att effektmålet **har** uppnåtts.

I årsredovisningen finns inte någon sammanställd redovisning av nämndernas måluppfyllelse utifrån sina mätplaner 2021, utan dessa återfinns i respektive nämnds årsredovisning, som bilagts årsredovisningen. Det krävs därmed att läsaren tar del av respektive nämnds årsredovisning, för att förstå hur de kommit fram till bedömningen av måluppfyllelsen.

Av Regionfullmäktiges mätplan 2021 framgår att ” *En bedömning av måluppfyllelse för respektive effektmål görs i årsredovisningen. I delårsredovisningen görs endast en prognos av måluppfyllelse för helåret. Bedömningen av måluppfyllelse baseras på indikatorernas utfall i förhållande till indikatornivåer, redovisning av aktiviteter och insatser samt bidrag från måluppfyllelse av nämndernas resultatmål. Hänsyn vid rapporteringen behöver också tas till påverkan från externa faktorer och eventuella justeringar av uppdrag. Därtill kan kompletterande material, exempelvis utifrån nationella uppföljningar, bli del av den samlade rapporteringen. Flera av indikatorerna i regionstyrelsens och nämndernas mätplaner mäts/redovisas endast årligen. I många fall består indikatorerna av aktivitetsredovisningar och beskrivningar av utveckling över tid och har inga uppsatta indikatornivåer för om målet uppnås eller inte.*”

Flera av indikatorerna i nämndernas mätplaner består av aktivitetsredovisningar och beskrivningar av utveckling över tid och har inga uppsatta indikatornivåer för om målet uppnås eller inte.

Nytt för 2021 är att Regionfullmäktiges mätplan innehåller ett antal indikatorer som beskriver måluppfyllelse för effektmålen. Dessa indikatorer med utfall och färgmarkeringar presenteras i årsredovisningen.

Regionstyrelsens mätplan saknar även i år indikatorer.

Vissa nämnder använder färgsättningen grön-gul-röd för att påvisa indikatoruppfyllelsen, medan andra nämnder inte använder färg.

Årsredovisningen är uppställd på så sätt att kraven i lagen om kommunal bokföring och redovisning följs, med tanke på vilka rubriker/avsnitt som finns med i förvaltningsberättelsen.

Måluppfyllelse – verksamhetsmål samt hantering av måluppfyllelse

Revisorerna har i de grundläggande granskningar av Regionstyrelsen och nämnderna, noterat att Covid 19-pandemin och dess effekter på verksamhet och resultat löpande har behandlats under året.

Med anledning av Covid-19 har Regional särskild sjukvårdsledning kontinuerligt rapporterat till Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Regionstyrelsen har även uppdragit åt regiondirektören att med anledning av Covid-19 lämna fördjupningsredovisningar avseende effekter för de olika berörda verksamhetsområdena samt att föreslå åtgärder för att underlätta samhällets

utveckling i rådande situation på kort och lång sikt. Vid Regionstyrelsens möten under 2021 godkänner därefter Regionstyrelsen regiondirektörens åiterrapportering samt de åtgärder/beslut som regional särskild sjukvårdsledning vidtagit med anledning av Covid-19.

Regionstyrelsen har vid sitt möte i juni 2021 tagit del av den oberoende utredning av Region Värmlands hantering av Covid-19 som upphandlades under 2020.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade i maj 2020 om en komplettering av nämndens internkontrollplan för år 2020 med anledning av Coronapandemin. Denna komplettering gäller även 2021.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har under året, vid nämndens samtliga möten, fått åiterrapportering av: Corona-pandemins effekter, uppkommen vårdskuld, vidtagna åtgärder och framtagna strategier för återställning av hälso- och sjukvården.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen bedömer att resultatmålet effektivt genomförande **har** uppnåtts 2021. Regionstyrelsens mätplan saknar även i år indikatorer.

Regionstyrelsen nämndmål summeras av de aktiviteter som bidrar till målet, dvs. det finns inte några uppsatta indikatornivåer för när målen uppnås eller inte.

Av Regionstyrelsens mätplan framgår att resultatmålet effektivt genomförande följs upp i årsredovisningen och rapporteras i en sammantagen analys. Uppföljningen omfattar både regionstyrelsens eget ansvarsområde och analys av regionstyrelsens genomförande utifrån övriga nämnders planer och de mål som respektive nämndplan innehåller.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden bedömer att målet bästa vårdkvalitet **delvis** har uppnåtts medan målet tillgänglig vård **inte** har uppnåtts.

Vi noterar att det i nämndens årsredovisning redovisas måluppfyllelse för resultatmålen: Bästa vårdkvalitet, Tillgänglig vård, Ekonomi i balans, Hållbart arbetsliv samt Minskat miljöavtryck.

För de indikatorer som utgör underlag till resultatmålen anges resultat för 2021 och de två föregående åren. I årsredovisningen framgår det inte tydligt, för respektive indikator, om indikatornivån har uppnåtts eller ej. För att kunna se det krävs att man har tillgång till nämndens mätplan.

För vissa indikatorer anges endast "Utveckling över tid" under rubriken indikatornivå, inte om resultatet ska vara ökande eller minskande för att nå målet.

För vissa indikatorer finns endast helårssiffror till och med 2020 tillgängliga.

Vi noterar att det, i den årsredovisning som Hälso- och sjukvårdsnämnden upprättat, inte framgår indikatornivå (mål) för flertalet indikatorer. Det innebär att det för läsaren krävs tillgång till nämndens mätplan för att kunna avgöra om respektive indikatornivå har uppnåtts för de aktuella indikatorerna.

Kultur- och bildningsnämnden

Kultur- och bildningsnämnden bedömer att målen ett varierat kulturutbud av hög kvalitet, ökad kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhälle samt ökad samverkan och samordning mellan nämndens verksamhetsområden **har** uppfyllts. Målen ökad kulturell delaktighet samt förbättrad folkhälsa genom ökad samverkan och intensifierat folkhälsoarbete har **delvis** uppfyllts.

Vi noterar att det i nämndens egen årsredovisning saknas bedömningar av huruvida målen uppfyllts eller ej. Dock framgår måluppfyllelsen i fullmäktiges årsredovisning enligt ovan.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden bedömer att målet stärkt tillväxt och utveckling **har** uppfyllts.

Vi noterar att det i nämndens mätbilaga inte finns några uppsatta indikatornivåer för när målet uppnås eller inte. Av mätbilagan framgår att periodens sammantagna analys för nämndens måluppfyllelse baseras på en kvalitativ uppföljning bestående av aktivitetsredovisningar, fördjupningar och summeringar. Kvantitativa mått och olika former av statistik används också som underlag i den sammantagna analysen.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämndens bedömer att målen god tillgänglighet och service samt minskad miljö- och klimatpåverkan **inte** har uppfyllts.

Vi noterar att nämnden på ett tydligt sätt redovisar indikatorer och vad bedömningar gällande måluppfyllelsen grundas på.

Hjälpmedelsnämnden

Hjälpmedelsnämnden bedömer att målet god hjälpmedelsförsörjning utifrån individens behov **har** uppnåtts.

Vi noterar att det i nämndens mätbilaga inte finns några uppsatta indikatornivåer för när målet uppnås eller inte, utan endast aktivitetsredovisning.

Kost- och servicenämnden

Kost- och servicenämnden bedömer att målet kostnadseffektiv och hållbar måltidsverksamhet med hög kvalitet **delvis** har uppfyllts.

Vi noterar att nämnden i sin mätplan har 5 indikatorer varav 1 "röd" och 4 "gröna". Nämnden har utifrån en samlad bedömning kommit fram till att målet **delvis** har uppnåtts.

Patientnämnden

Patientnämnden bedömer att målen stödja patienter och bidra till kvalitetsutvecklingen **har** uppfyllts.

Vi noterar att nämnden i sin mätplan har 8 indikatorer där nämnden bedömt att samtliga uppfyllts.

Granskning av finansiella rapporter i årsredovisning 2021 samt måluppfyllelse finansiella mål

Av PwCs granskningsrapporter rörande de finansiella delarna samt god ekonomisk hushållning framgår:

"Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lag om kommunal bokföring och redovisning."

"Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed."

"Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2021."

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2021."

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Där framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Nämndernas ekonomiska utfall visar på såväl över- som underskott. Sammantaget uppvisar nämnderna ett överskott som uppgår till + 23,6 mnkr.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen uppvisar en negativ budgetavvikelse uppgående till -64,2 mnkr. Underskottet beror främst på extra pensionskostnader till följd av SKR:s beslut om ändrat livslängdsantagande.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +88,4 mnkr. Året präglades av coronapandemin, vilket påverkade de ekonomiska förutsättningarna för hälso- och sjukvården. Överskottet beror främst på statliga riktade bidrag som erhållits för insatser i pandemin.

Kultur- och bildningsnämnden

Kultur- och bildningsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +2,6 mnkr främst beroende på högre statsbidrag än budgeterat till följd av pandemin.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +4,7 mnkr. Nämndens överskott beror huvudsakligen på uteblivna planerade aktiviteter med anledning av coronapandemin.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse uppgående till -9,9 mnkr. Intäkterna blev 26,4 mnkr lägre än budget. Kostnaderna för trafik och övriga kostnader blev 6,7 mnkr respektive 6,0 mnkr lägre än budget. Coronapandemin har lett till lägre biljettförsäljning men samtidigt har kollektivtrafiken erhållit statliga bidrag.

Hjälpmedelsnämnden

Hjälpmedelsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +0,9 mnkr. Överskottet beror till största delen på färre utbildningar och möten i samband med upphandlingar, vilket lett till minskade kostnader för resa och logi.

Kost- och servicenämnden

Kost- och servicenämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse uppgående till -0,1 mnkr, vilket är nära budget.

Patientnämnden

Patientnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +1,0 mnkr.

Den positiva avvikelsen förklaras av effekter i samband med coronapandemin. Förändrad inriktning gällande tjänsteresor och möten har gett minskade rese- och konferenskostnader. Besöksförbud vid vårdinrättningarna har minskat möjligheten för stödpersoner att träffa patienter fysiskt.

Underlag till resultatmått och indikatorer för måluppfyllelse

Vi har i vår granskning tagit del av information som samlats in centralt för att utgöra underlag för årsredovisningen. Vi har stickprovsmässigt granskat underlag till resultatmått och indikatorer som redovisas i årsredovisningen kopplat till mål för verksamheten. Vi har även granskat underlag till några av de ej målsatta jämförelserna som redovisas. Granskningen har inte omfattat verifieringskedjan för samtliga rapporter som hämtats ur de olika systemen och databaserna. Vi har med stöd av berörda handläggare, för de uppgifter som granskats, erhållit underlag som verifierar uppgifterna eller indikerar att uppgifterna är korrekta.

2.2 Bedömning

2021 har präglats av Covid-19 pandemin och dess effekter på verksamheten och resultat, vilket lyfts fram i årsredovisningen.

Vi ser en röd tråd mellan regionplanens effektmål, Regionfullmäktiges mätplan samt årsredovisningens presentation av måluppfyllelse. I årsredovisningen finns dock inte någon sammanställd redovisning av nämndernas måluppfyllelse utifrån deras mätplaner 2021, utan dessa återfinns i respektive nämnds årsredovisning, som bilagts årsredovisningen. Det krävs därmed att läsaren tar del av respektive nämnds årsredovisning, för att förstå hur de kommit fram till bedömningen av måluppfyllelsen.

Vi ser att årsredovisningen följer kraven i lag om kommunal bokföring och redovisning bl.a. med avseende på vilka rubriker/avsnitt som finns med i förvaltningsberättelsen.

Vi bedömer att resultaten i årsredovisningen avseende finansiella mål är förenliga med de mål som regionfullmäktige har beslutat om.

Vi bedömer att resultaten i årsredovisningen avseende verksamhetsmål delvis är förenliga med de mål som regionfullmäktige har beslutat om.

När det gäller den bristande måluppfyllelsen av verksamhetsmålen, noterar revisorerna att Regionstyrelsen och nämnderna till följd av Covid-19 pandemin löpande under 2021 fått information från tjänstemannaorganisationen samt vid behov fattat beslut.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att resultaten i årsredovisningen avseende finansiella mål är förenliga med de mål som regionfullmäktige har beslutat om. Resultaten i årsredovisningen avseende verksamhetsmål är delvis förenliga med de mål som regionfullmäktige har beslutat om.

Anders Marmon
Certifierad kommunal revisor

Johan Magnusson
Certifierad kommunal revisor

Marcus Olofsson
Yrkesrevisor

Karin Selander
Certifierad kommunal revisor

Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument som på uppdrag av fullmäktige ska granska styrelsens och nämnders verksamhet samt presentera en revisionsberättelse. I Kommunallagen fastslås att revisorerna bland annat ska granska:

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Om räkenskaperna är rättvisande, samt
- Om nämndernas interna kontroll är tillräcklig.

Vidare genomför revisorerna fördjupade granskningar inom områden där det finns betydande risker som kan medföra allvarliga konsekvenser.

Region Värmlands revisorsgrupp består av 7 revisorer som utses av Regionfullmäktige. Revisionen biträds av sakkunniga vid regionens egna revisionskontor samt av upphandlade revisionsbyråer.

Information om revisionen och revisionsrapporter hittar du här: [Revision - Region Värmland \(regionvarmland.se\)](https://regionvarmland.se/revision)
